

Matiak “Etxean Bezala” aldizkaria aurkeztu du, egoitza-zentroetako giroak eraldatzeko funtsezko materiala.

- Aldizkari berri hau “Etxean Bezala” proiektuaren esparruan egin da. Proiektu honek egungo ingurune instituzionaletatik etxeko guneetara igarotzeko apustua egiten du, egoitza-zentroen desinstituzionalizazioan aurrera eginez.
- Baterako sorkuntzaren ikuspegitik, proiektuan parte hartu duten Gipuzkoako eta Asturiasko egoitza-zentro guztiak egon dira.
- Bertan, egoitza-zentroetako giroak eraldatzeko gako nagusiak eta espazio horiek diseinatzeke eta dekoratzeko gomendioak aurki ditzakegu.

(Donostia, 2024ko martxoaren 6a) Ingurune eta giroak bizitza esanguratsu baterako egokitzea funtsezko ardatza da Etxean bezala proiektuaren garapenean. Bertan, espazio fisikoaren diseinuarekin lotutako elementu garrantzitsuen berrikuspen parte-hartzailea abiapuntuetako bat da giro pertsonalizatuak eta esanguratsuak lortzeko, pertsonen intimitatea babesteko eta ikastetxe eta bizikidetzak-unitateen barruko eta kanpoko harremanak sustatzeko.

"Como en Casa" aldizkariaren bidez, bertatik bertara ezagutu ahal izango ditugu egoitza-zentroen giroak eraldatzeko gakoak eta espazioak apaintzeko eta antolatzeko gomendioak. Horrela, bere orrialdeetan zehar trikimailu eta aholku praktikoko ugari aurkituko ditugu, gure egunerokoa pixkanaka aplikatu daitezkeenak, interiorismoan aditua den ezagutzarik izan gabe eta erreformatan inbertsio handirik egin gabe.

Gomendioak ebidentzia zientifikoaren berrikuspenetik eta proiektu honetako talde guztien parte-hartzetik abiatuta garatu dira.

Aldizkaria osatzen duten edukien artean, honako gai hauei buruzko gakoak eskaintzen dizkiguten kapituluak daude: espazioaren antolaketa, naturarekiko kontaktua, argiztapena eta zentzumenen erosotasuna, kolorearen eta materialen erabilera, altzariak, objektu pertsonalak eta estimulu positiboak, besteak beste.

Inguruneen diseinua eta ongizatea.

“Etxean Bezala” aldizkariak barnealdean diseinuari, irisgarritasunari eta bizigarritasunari buruzko ezagutzak biltzen ditu, bai eta jardunbide egokien kasuen azterketatik lortutako ezagutza, esperientzia propioa eta, batez ere, inguruneen diseinuaren ezaugarri jakin batzuk eta bertan bizi eta lan egiten duten pertsonentzako emaitza positiboak lotzen dituen ebidentzia zientifikoa ere. Horrela, espazioek duten balioa eta gure ongizatearekin eta bizikaltatearekin duten harremana gizar-teari helarazten zaio.

Azken batean, erakundeetatik aldentzen den ikuspegi baterantz aurrera egin nahi duten profesionali eta erakundeei inspirazioa eskaini nahi dien produktua da, arian-arian etxereku esanguratsu batera hurbiltzeko, etxebizitza-ereduetan eta zaintza-inguruneetan oinarrituta.

Aurten aurreikusitako proiektuaren beste emaitza batzuk material teknikoak, argitalpen zientifikoak eta ikus-entzunezko materiala dira, egoitza-zentroak desinstituzionalizatzeko ibilbidean inguruneen diseinuan eragina duten aldagai guztiak modu integratuz lantzeko.

Proiektuari buruz.

“Etxean Bezala”, Matia eta Matia institutuak gidatutako proiektua da. Ikuspegi berritzaile batetik egituratzen da iraupen luzeko zainketen ulermenean eta artikulazioan, eta gobernantza-eredu berri baten aldeko apustua egiten du. Gobernantza-eredu horrek ikuspegi ekosistemikoa, holistikoa, lurraldetua eta komunitarioa du ezaugarri, eta ingurune jakin batean dauden laguntza eta zainketa guztiak biltzen ditu: familiak, gizarte- eta osasun-zerbitzuak, ekintza boluntarioa, hurbileko merkataritza, aldi baterako edo behin betiko zaintzak dituzten ostatuak eta, ingurune komunitariotik etorrira, pertsonen autonomia eta zaintza egokia susta dezakeen beste edozein laguntza, dauden lekuetan.

Elkarri lotutako hamar lan-pakete ditu. Zaintza onaren eredu orientatzailearen proposamen bat egingo da, pertsonen lehentasunetatik, eskura dagoen ebidentziatik eta egoitza-arretako eredia eraldatzeko prozesuetan proiektuko taldeak eskuratutako ikaskuntzetatik abiatuta.

Zaintza onarekin, pertsonalizazioarekin eta bizitza esanguratsuekin lotutako dimentsioan, pertsonen zaintza egokia definitzen duten alderdi garrantzitsuak berrikusten, identifikatzen eta baliozkotzen ari dira, modu parte-hartzailean. Prozesu horretan, taldeak hausnarketa-metodologietatik prestatzen dira, eta egungo lanbide-praktikak eskubideetan eta eguneroko bizitzako tratu onean oinarritutako beste praktika batzuetara eraldatzeko prozesuan laguntzen zaie. Bizitza esanguratsu baterako inguruneak eta giroak egokitzea beste jarduera-ardatz bat da. Bertan, espazio fisikoaren diseinuarekin lotutako elementu garrantzitsuen berrikuspen parte-hartzailea abiapuntua da ingurune pertsonalizatuak eta esanguratsuak lortzeko, pertsonen intimitatea babesteko eta bizikidetzaren unitatearen barruko eta kanpoko harremanak sustatzeko.

Antolamendu-dimentsioak azterketa eta inplementazioa biltzen ditu funtsezko antolamendu-elementuekin lotuta, hala nola: profesionalen ratio egokiak, lanbide-kompetentziak eta -rolak identifikatzea, eta zentroetan bizi diren pertsonen kopurua eta ezaugarriak, besteak beste. Horrez gain, interes handiko galderari erantzuten saiatzen da, egoitza-zentroak pertsonengan oinarritutako inguruneetara sakonki aldatzen ari diren une honetan. Horretarako, beharrezkoa da antolaketa-kultura partekatua sortzea ikastetxeetan dauden eragile guztien artean. Lan-ardatz garrantzitsu gisa, zentroen eta komunitatearen arteko harremanari helden zaio, erkidego horren zati gisa eta egoitzen muga fisikoetatik haratago balioa ematen duen erakunde gisa, modu aktiboan lagunduz nahi ez diren instituzionalizazio-prozesuak prebenitzeko helburuari.

Jarduera horiek guztiak barrutik eta kanpotik ebaluatzen dira, eta, horretarako, hainbat metodologia eta teknika erabiltzen dira, proiektuaren ondoriozko eraldaketa-eredua definitzeko, zainketetan esku hartzen duten pertsonen ongizatean duen eragina ezagutzeko eta aldaketa eragingo duten politika publikoak bideratuko dituen ezagutza sendoa sortzeko.

«Etxean Bezala», Eskubide Sozialen eta 2030 Agendaren Ministerioko Eskubide Sozialen Estatu Idazkaritzak abian jarritako «Desinstituzionalizatzeko Estatuko Estrategiaren» esparruan, eta Next Generation Funtsen eta Berreskurapen, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren finantzaketarekin martxan jarri diren 20 proiektu pilotuetako bat da. Proiektu guztien artean partekatzen den helburua zerbitzu komunitarioen eta laguntza eta zainketen

matia

ereduaren eraldaketan bultzada bat ematea da, pertsona bakoitzaren eskubideak eta bizi-proiektua erdigunean jarriz.